

בנושא:

פסח, يوم טוב וחול המועד

מועד:

ניסן התשפ"ה

סמל שאלון:

111.4.25

שים לב: יש לנו גוף על פי ההוראות לנבחן המופיעות בשאלון הבדיקה!

מועד ניסן התשפ"ה

בס"ד

בחינה בהלכות פסח, יום טוב וחול המועד

הנחיות לנבחן:

1. יש לכתוב בכתב יד ברור וקריא.
2. אין לכתוב את שם הנבחן או כל סימן מזהה אחר בתוך מחברת הבחינה. מבחן שימצא עליו סימן מזהה – המבחן לא יבדק! ותוגש תלונה לוועדת משמעת.
3. יש לענות על כל שאלה בעמוד חדש!
4. שאלה המחולקת למספר עיעיפים, אף תשובה תהיה מחולקת כך. אין להשיב על כל חלקי השאלה יחדיו.
5. לתשומות לבכם: דף הטויטה לא יבדק!
6. חלק א' - עיון – 8 שאלות.
יש לציין בכל תשובה את מקורות הדיון, דעתות הראשונים, ופסקת ההלכה.
חובה לענות על 7 מתוך 8 שאלות. נבחן שיענה מעבר לשאלות החובה יבדקו רק 7 התשובות הראשונות שכותב הנבחן לפי סדר כתיבתו במחברת הבחינה, למעט אם הנבחן סימן עיגול סביב 7 התשובות שմבקש לבדוק.
7. חלק ב' - יישום – 4 שאלות.
יש להתייחס למקורה, לבירור ההלכה והדין כולל ציון דעתות הראשונים ופסקת ההלכה.
חובה לענות על 3 מתוך 4 שאלות, נבחן שיענה מעבר לשאלות החובה יבדקו רק 3 תשובות הראשונות שכותב הנבחן לפי סדר כתיבתו במחברת הבחינה, למעט אם הנבחן סימן עיגול סביב 3 התשובות שטבקש לבדוק.

בהצלחה!!!

חלק א' – עיון

יש לענות על 7 שאלות מתוך 8 שאלות
יש לציין בכל תשובה את מקורות הדיון, דעתות הראשונים, ופסקת ההלכה.

1. א. שניינו במסכת פסחים דף מט ע"א, "תנן ארבעה עשר שחיל להיות בשבת מבעריהם את הכל לפני השבת דברי רבי מאיר, וחכמים אומרים בזמןנו, רבי אליעזר ברבי צדוק אומר תרומה מלפני השבת וחולין בזמןנו".
ובדף יג' ע"א שניינו ת"ר ארבעה עשר שחיל להיות ערבות שבת מבערין הכל מלפני השבת ושורפין תרומות... ומשיירין מזון שתי סעודות מן הטהרות דברי רבי אליעזר איש ברתווא – כיצד פירשו הר"ן והב"י את דברי הר"י".

ב. עבר פסח שחל בשבת, ונותר לו חמץ בשעה חמישית או בשעה הששית כיצד עליו להנוגה? האם אומר "כל חמירא" או סומך על מה שאמר ביום חמישי ושישי בשעת הבדיקה והביעור? متى יתענו הבכורות כשערב פסח חל בשבת? בליל הסדר שחל בMOTECAI שבת האם יברך על שםים? מודיע?

ג. אלו שני איסורי שבת הותרו בערב פסח שחל בשבת, פרט את צורת ההיתר! סעודה שלישית בערב פסח שחל בשבת: כיצד תתקיים? באיזו שעה, במה, ולמה? מודיע לא הורו חכמים שיקים את כל סעודות שבת זו במקצה עשרה? הנהגים לאפות מזות מזויה מתי יאפו? ומודיע?

2. א. חמץ משש שעות ומעלה, מה דין, פרט את דעות הראשונים, מה שני הטעמים שכותב הב"י שמחמתם אין להוראות בדברי בעל המאור?

ב. המקדש אישא בחמץ בתחלת שעה ששית או בסופה – האם מקודשת? באր את דעות הראשונים וסבירתם.

ג. ישראל שיש בידו חמץ של חברו, או שהוא ממושך אליו: מה עליו לעשות בהתקרב זמן האיסור, והאם יש عليه לשלם לבתו אם לא הזדרז למכרו? האם עליו לבתו כשייך צד שהבעליהם מכרו לגוי? כשהחל הנפקד אחר שעה ששית והחלף את החמץ במצבות מהודרות, או שנתן לו הגוי אחר חצי שנה אטרוג בעבורם, האם יהיה מותר לבעל החמץ או לאחרים לאכלם או לצאת ידי חובה באטרוג?

3. א. חמץ בפסח שנתעורר בהיתר, בכמה אוסר את התערובת? באר שני טעמים לכך! ציין אף את דעת הראビ"ד והשאלות, והאם ניתן לסמוך על דעת השאלות? האם ניתן להקל ביום טוב אחרון בחו"ל? חמץ משש שעות עד הערב שנתעורר בהיתר בכמה אוסר את התערובת?

ב. חמץ נקשה שנתעורר בפסח, בכמה אוסר את מאכלו ההיתר? עבר ולא מכר את החמץ נקשה שלו, מה דין אחר הפסח? חמץ שנתעורר לפני פסח או בפסח או אחרי פסח – מה דין אחר הפסח?

ג.בשר שנמלח בכלי חמץ קודם פסח, האם ניתן לאכלו בפסח – באר את יסוד המחלוקת! האם יש להטייר נטלי'יף בפסח? כיצד יש להוראות למעשה?

4. א. גוי המביא מתנה חמץ לישראל לבתו בפסח כיצד ינהג? המוכר חמוץ לגוי, האם מותר להתנות עימיו שימכרנו לושוב אחר הפסח? או להתנות עימו ולומר, בלשון "על מנת" שתגעשה דבר פלוני החמץ מכור לך, או בלשון "אם" תעשה דבר פלוני החמץ מכור לך, מהו הלשון הנכון לאמרו?

ב. בדק וביטול חמוץ כדין [אםן לא מכיר חמוץ לגוי כי לא מצא גוי], ואחר הפסח מצא כייר לחם במקפיא שלו האם מותרת? בהמת ישראל שמנצאת אצל גוי ויתכן שמאכילה חמץ בפסח – כיצד ינהג? בהמת נכרי האוכלת חמץ באיזה אופן יהיה חלה מותר? בהמת ישראל שאכלה חמץ האם מותר לאכול את בשרה?

ג. מודיע נצרך הטור לומר, "בדיקה היא תחילת הבעור"? למה לא מברך על ביטול חמץ? לא בירך בשעת הבדיקה וסיימה, כיצד ינהג?

5. א. ישראל וגוי שיש בבעלותם תנור בשותפות כיצד ינהג/israel בפסח? תנור של ישראל שאפו בו גויים חמץ האם מותר הבעלים לקבל שכרו על כך?

ב. האם מותר להשכיר את תנורו, ביתו, חמورو או כלי בישול שלו לגוי לשימוש בפסח?

ג. האם מותר לחמס מים בכלי חמץ לצורך רחיצה בלבד? האם מותר למוכר לגוי כלי חמץ בפסח? האם מותר לדוד כלכלי של חמץ לנוי בגובה הכותל במקום שאין יד אדם נוגעת בהם?

6. א. מודucha שדכוין בה שומין ודברים חריפים עם פירורי לחם, כיצד יקשר אותה לחג הפסח? באר למה שונה דרך הכשרה הפסח מדרך הכשרה מבליעת שומן של איסור במשק השנה!

- ב. איזה קלקל יכול לצאת מכח שחותך זגוגיל בסכין בשנית? מה יש לדדק בסדר ניקוי נפה לפסק? איזה קלקל יכול לצאת מכח שחותך זגוגיל בסכין בשנית? כיצד סדר ניקוי נפה לפסק? מה פסק הרמ"א? מה עליו לנוהג שלא יכול לנוקתה ואין מוצא חדשה? מה יש לנוהג לכתילה כמשמעותה את הכלים מירת ההגעה? מדוע?
- ג. המגעיל כליبشر וחלב יחד או כלי של איסור לחוד, מה יש לעליו להיזהר? ומה פסק? מה המנהג שכותב הרמ"א מחייב זה?

7. א. **איתא בפסחים דף מה' ע"א**, "אמר רבא קבא מלוגנהה לפסחא"obar mi'mara zo, מה טעם, ומה הדין בדיעד? האם דין זה נהוג בזמןנו? כיצד פירוש החי אדם מהי "מצחה שמורה"?
- ב. כשהרואה שאין לו מספיק "מים שלנו" כיצד נהג? האופה מצות ביום טוב כיצד יש לו לנוהג עם העיריות והמעורך שנדבק בהם בזק וירא שהוא ייחמי? [ציין שלשה פרטנותות לכך].
- ג. האם מותר לולש את מצות המצווה בין או מי צימוקים? מדוע אין להקל בהמה שהחומרו הקדמוניים שלא לעשות פאנדייש, הלא אף אם תזוב ליה מא הבשר הרוי היא כמו פירות שחידין בהם הוא שאין מהמייצין מהו "וותיקה" ומה דין?

8. א. כתוב המחבר, **המתפלל עם הציבור מבועד يوم מונה עימםם ולא ברכה ואם זכור בלילה יברך ויספור**, כיצד פירושו הט"ז והגר"א דין זה?
- ב. האם אפשר לספור ספירת העומר אחרי השקיעה לפני צאת הכוכבים? מתי אסור לאכול? וכיitz הדין כשכבר התחיל לאכול? מנה ימים ולא שבועות ולא שלא את הרבה כיצד ינהג אלא הילך לישון ולמחרת שכח מן העניין, האם ימשיך ויספור בערב הבא בברכה? מדוע?
- ג. האם מותרת מלאכה לגברים מפסח עד שבועות משקיעת החמה ואילך? מדוע? האם יש הבדל באיסור חדש בין שיפון לחייטים בזמן הזה? פרט על מה סמכו המקילים בחשש חדש!

חלק ב' – יישום

יש לענות על 3 שאלות מתוך 4 שאלות
יש להתייחס ל McKRA, לבירור ההלכה והדין כולל ציון דעתו הראשוניים ופסקת ההלכה.

9. **גבאי בית הכנסת מתכוון הייטב לחגים ומסדר את ההלכות המצוויות בהם:**
- א. בברכת החפטרה בשבת חול המועד האם אומר מקדש השבת או מסיים השבת ישראל והזמנים?
- ב. מתי יספרו ספירת העומר לפני קידוש והבדלה או לאחר הקידוש וההבדלה? ומה דין כייש קידוש והבדלה יחד [זהיינו כshall יום טוב האחרון במושאי שבת] מתי יספרו? האם מותר לצום באיסרו חג' כל שבועות במוצאי שבת מתי והאם יקשת את בית הכנסת בעשביים כנהוג?
- ג. מתי יש עליו לעשות בדיקת חמץ בבית הכנסת? האם יבטל את החמצץ? האם חייב לקיים את הבדיקה עם נר? האם מותר לו לכוון מלאכתו לחול המועד כדי לתיקן את הספר תורה שבבית הכנסת? מדוע?

10. התעוררה שאלה בליל חג הפסח לרבי המשק:

- א. חל יום טוב ראשון של פסח במקומות שבת או בשאר ימות השבוע – ורוצחה ליטול ביצה טרייה לצורך קערת הסדר, האם יוכל ליטול ביצה מהלול בליל החג? פרט דין ספק ותערובת! והאם יוכל ליטלה לכל הפחות בליל הסדר של יום טוב שני?
- ב. הוא לא שאל את הרב ונטל ביצה מהלול בליל החג ובישלה עם בשר או ביצים אחרות – האם מותר לו לקיים את שמחות החג בבשר והביצים הללו?
- ג. בליל חג הפסח שחיל במקומות שבת הוא שחת עוף ומצא בו ביצים או אפרוח שנגמרו כבר בשבת עצמה, האם מותר לו לאכול את הביצה והאפרוח בליל החג? פרט!

11. אברהם פנה לרבו ביום טוב ובפיו שאלה הנוגעת לו למעשה עתה:

- א. יש לו שכן אינו יהודי שהביא לו מתנה ביום טוב עצמו, תפוזים, דגים, נגע להרחה, האם מותר לו או ליהודי אחר להנות ממתנה זו? האם במקומות יום טוב או ביום טוב שני בחו"ל יהיה מותר להנות ממתנה זו? אחר בירור טוען האינו היהודי שתלשן מהמחובר עברו עצמו – האם ישתנה הדין?
- ב. הביא לו האינו היהודי ביצים ביום טוב, אך הוא אומר שנולדו כבר אתמול – האם מותרות באכילה?
- ג. הביא אינו יהודי פירות ביום טוב ויש ספק האם נתלושו היום או אתמול האם מותרות? כיצד יהיה הדין כאשר היו שני ספקות יחד, ספק אם נתלושו היום וספק אם הגוי תלשם עברו עצמו? היבאים ביום טוב ראשון של ראש השנה או שאר יום טוב ראשון בח"ל שחל ביום חמישי – האם על כל פנים יהיה מותר להנות מהפירוט בשבת?

12. יהודה שמע מרבו בשיעור תורה שהמזהה את המועדים ועשה מלאכה בחול המועד הרי הוא "כאיilo עובד כוכבים ומזלות", חומר העניין היה חדש עבورو והוא התיעציב בפני רבו ובפיו כמה שאלות הנוגעות לחול המועד בכדי לקימנו ההלכתו:

- א. יש לו ערוגת ירכות בגינטו האם יכול להש��ותה בחול המועד?
- ב. האם מותר לדוג בחול המועד? בא רבדריך את טעם חילוק דין זה מהאופן המותר בטחינת קמח בחול המועד? האם מותר לארוג לשם כך מצודות? דגים שנפלטו מהים האם מותר לו ללקוט אותם?
- ג. האם מותר לחת מלאכה בקבលות ליהודי בחול המועד על מנת לעשותה אחר המועד? מה התנאי לכך? האם מותר לכבס בגדי פשתן? מה התנאי שיש לעשותתו כדי שיוכל ליתן לכובס גוי בגדים לכיבוס בחול המועד על מנת שייכבsem אחר המועד?